

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
ผู้วิจัย	เทพิน เศรษฐบุดี
ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของข้อความที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.39-0.85 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านผลลัพธ์การ

ดำเนินงาน ส่วนด้านองค์ประกอบเชิงระบบของรูปแบบ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า
2) ปัจจัยกระบวนการ และ 3) ปัจจัยผลผลิต

2. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบย่อย ซึ่งมีผลการ
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ ด้านภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร มีค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity
เท่ากับ 520.863 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin
เท่ากับ 0.783 จึงกล่าวได้ว่าดัชนีชี้วัดขององค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า มีความสัมพันธ์เหมาะสม
กันดีมาก สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้ 2) ปัจจัยกระบวนการ มี 4
องค์ประกอบย่อย คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย มีค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity เท่ากับ 758.843 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.001 และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin เท่ากับ 0.791 จึงกล่าวได้ว่าดัชนีชี้วัดของ
องค์ประกอบด้านกระบวนการ มีความสัมพันธ์เหมาะสมกัน ดีมาก สามารถนำไปวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้ 3) ปัจจัยผลผลิต มี 1 องค์ประกอบย่อย คือ ด้านผลลัพธ์การ
ดำเนินงาน (Result) มีค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity เท่ากับ 458.604 โดยมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.001 และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin เท่ากับ 0.808 จึงกล่าวได้ว่าดัชนีชี้วัด
ขององค์ประกอบด้านปัจจัยผลผลิต มีความสัมพันธ์เหมาะสมกันดีมาก สามารถนำไปวิเคราะห์
องค์ประกอบ เชิงยืนยันต่อไปได้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 สรุปได้ว่า
โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ได้รับการพัฒนาตาม
6 กลยุทธ์ สูงขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลการดำเนินงานตามรูปแบบการ
พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
พบว่า ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มี
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา; การบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง